

Mèxic D.F. 8 de gener del 1962

Estimats pares i Joan: la carta de la mare m'ha neguitejat, perquè veig que em va faltar l'encert per a explicar-me amb justesa. La nostra situació no és d'angoixa econòmica: els dirigents d'UTEHA m'han dit reiteradament que estimen els meus vint anys de servei a la casa i que no em deixaran desemparat. El cas nostre és més d'índole espiritual; crec que esperar el pas dels anys perquè ens portin una solució ja no té sentit i més aviat ens exposem a fer tard.

La situació, tal com la considero, es pot centrar en aquests punts:
 1er.- El viatge. L'Angel Messeguer m'ha ofert, amb una sinceritat absoluta, donar-me els diners dels passatges, sense condicions i per a retornar-los quan vulgui i de la manera que vulgui.

2on.-La feina. Per tranquil·litat d'esperit, m'agradaria tenir-ne de seguida. Hi ha la possibilitat "González Porto", no sé amb quin volum ni quina mesura, però penso que n'obtindria; espero un moment oportú per a exposar el cas, a fons, amb en González Porto. S'han d'explorar altres terrenys: la casa SANS, la mateixa SIRVEN i alguna relació entre editors de Barcelona que pugui tenir el pare.

3er.- L'apostament. Fa temps, van parlar-me de Bellaterra. Està en peu, encara, aquesta possibilitat? Seria magnífica per a esperar una solució definitiva.

4rt.- L'aspecte moral. Penso que quan el Joan es casi, la Mercè ja no deurà viure amb els pares, oi més si decidim el nostre retorn. Això atenuaria una situació que, fins ara, ens exposava atots a conseqüències penoses. Han fixat data per a la boda del Joan? Han aclarit quina seria la posició de la Joana davant la nostra presència a Barcelona?

Aquestes són les qüestions, pares, i crec que les hem d'afrontar amb coratge, amb una franquesa total. No n'estic segur, però crec que venent alguna de les coses que tenim, podríem arribar a Barcelona amb quaranta o cinquanta mil pessetes; què representa aquesta quantitat per a una família de cinc persones i quant temps ens permeteria viure, fins que posi en marxa la meua capacitat de treball?

Comprenem molt bé els factors que han determinat que, fins ara, ens haguem referit a determinats problemes amb vaguetat, sense atrevir-nos a plantejar-los obertament. Penso que ha arribat el moment de fer-ho, per a abandonar o realitzar definitivament les nostres esperances de retorn.

Tinc mala memòria i de vegades no recordo exactament les coses. Però em sembla que, fa anys, amb motiu d'haver comprat l'oncle Jaume una botiga al Passeig

de Gràcia, ell i el pare havien parlat de la possibilitat que jo hi treballés. En tot cas, això ja pertany al passat. Però m'agradaria saber en quines relacions estan amb l'oncle Jaume, com es prendria ell (i la tia Antònia) el meu retorn. Ja sé que, donada la malaltia del pobre oncle, tot això passa a segon terme i que fins i tot pot semblar molt indelicat referir-s'hi; no obstant, em plauria saber tota la situació familiar, en quin cercle ens mouríem la Rosa, els nens i jo, què és el que haríem d'afrontar.

~~Mare~~ Mare estimada: m'emocionà ~~en~~ i vaig agrair la seva carta. L'he llegida dotzenes de vegades. No pateixi, mare, que a nosaltres no ens falta res material i som feliços; el fet que l'enyorament per vostès i per Catalunya no permeti que aquesta felicitat sigui completa, no vol dir que hagi de patir per la temença que passem angoixes econòmiques. No les passem. El que ocorre és que, a desgrat dels nostres afanys i les nostres il·lusions, els anys transcorren i la vida té un límit; voldria tornar a abraçar-la, que conegués els seus néts i que poguéssim dir-li, tots, l'amor que li tenim i expressar-li cada dia amb les nostres accions. No vaig poguer fer-ho de jove i desitjo amb tota l'ànima guanyar el temps perdut; la Rosa i els nens comparteixen aquest afany i tots demanem a Déu que ens permeti realitzar-lo.

Joan: en tot aquest problema, la teva opinió i els teus sentiments són de vital importància; ~~emprerme~~ m'has demostrat reiteradament la teva bondat i la teva comprensió. Ara compten també els de la que serà la teva esposa i la seva família. Sé que tenen un generós esperit cristià. Però no voldria de cap manera enterbolir la felicitat que et mereixes. El que tu em diguis, per tant, pesarà sempre en les nostres decisions.

Bé, estimats: espero que em contestin amb el mateix to amb que els plantejo els problemes, sense por d'amoïnar-nos si el fet d'exposar alguna realitat que ignorem ha de modificar els nostres projectes. Fós el que fós, seria millor saber-ho.

Una abraçada ben forta del seu

P.D.- Fa quatre dies, vaig rebre un contracte de l'editorial HORST ERDMANN VERLAG, de Herrenalb/Schwartzwald (Alemanya Occidental), per a incloure el meu conte "El batalló perdut" en una antologia que preparen dels millors contes de la literatura universal contemporània. Així, doncs, em vaig obrint camí...